

Propuneri pentru implementarea adecvată a EUTR

1. Cadru legislativ

Actualizarea periodică a planurilor de control în baza unor evaluări de riscuri:

- Actualizarea **Planurilor de control**, elaborate de autoritățile competente în baza unor evaluări de risc pentru prioritizarea controalelor și folosirea eficientă a resurselor (art. 10, EUTR, / art. 6, OM 819 /2015);
- Impunerea unui **număr minim de controale** exercitate anual /trimestrial și stabilirea lor ca **indicatori de performanță** pentru personalul de control din cadrul Gărzilor Forestiere (**HG 743 /2015**) dar și a celui din cadrul Gărzilor Naționale de Mediu (**HG 1005 /2012**). Pentru lemnul provenit din RO, numărul minim ar trebui exprimat printr-un procent din totalul transporturilor de lemn/avizelor primare cu o pondere diferită în funcție de zonele de risc.
- Actualizarea **factorilor de risc** necesari **prioritizării controalelor** (art. 8, OM 819). În acest sens monitorizarea “rule of law” propusă de WWF prin adresa nr. 45/12.09.2019 ar fi o soluție adecvată.
- Efectuarea de **controale inopinate** care să urmărească plasarea pe piață a lemnului utilizând aplicația *iwood tracking*, respectiv implementarea în mod adecvat a DDS.
- Actualizarea **hărții zonelor de risc** printr-un proces participativ conform prevederilor OM 819 /2015. Este necesară implicarea adecvată a reprezentanților autorităților competente și actualizarea **metodologiei de lucru** (e.g. prin utilizarea informațiilor relevante oferite de sistemul “Wood Tracking”, “Inspectorul Pădurii”, rezultatele monitorizărilor pentru determinarea “rule of law”, sau rezultatele IFN, etc).

Justificare:

Prioritizarea controalelor și impunerea unei frecvențe adecvate este impusă de EUTR și evidențiată în scrisoarea de punere în întârziere. În prezent nu este stabilit un număr minim de controale pentru operatori – exprimat ca procent din numărul total al operatori respectiv volumul produselor din lemn plasate pe piață (e.g. avizele primare pentru lemnul provenit din RO); Indicator de performanță pentru instituțiile cu atribuții de control (GF /GNM);

Conform prevederilor legale (OM 819 /2015), harta zonelor de risc trebuie actualizată cel puțin o dată pe an prin consultarea factorilor interesați relevanți (în acest sens trebuie considerată și societatea civilă). Harta zonelor de risc este un instrument util pentru prioritizarea controalelor, respectiv aplicarea în mod adecvat de către operatori a procedurilor de prevenție impuse de EUTR;

Sanțiuni proporționale și disuasive

- Reducerea/eliminarea **pragului valoric al prejudiciului** produs pentru ca tăierea ilegală să poată fi considerată infracțiune (Codul Silvic)
- **Redefinirea recoltării ilegale a lemnului conform prevederilor Reg. UE 995 /2010** – EUTR, astfel încât nedeclararea sau declararea incorectă de către operatori a cantităților de masă lemnoasă introduse în piață (acolo unde se depășesc toleranțele legale) **să fie considerată recoltare ilegală**. Instituirea unor **praguri maxime de volum** (N.B. astăzi în Legea 171/2010, pragul de 10 mc prevăzut la art. 19 pentru stabilirea cuantumului amenzilor în cazul expedierii, transportului, primirii, depozitării și/sau prelucrării materialelor lemnoase fără proveniență legală sau cu avize de însoțire din care nu rezultă proveniența legală, este absolut aberant), **dublate și de o exprimare procentuala raportată la volumul înscris în documente** (e.g. *20 % din volumul înscris în documente dar nu mai mult de 3 metri cubi*) care să atragă suspendarea imediată a autorizației /atestatului și, după caz, răspunderea penală. Implementarea **“amprente digitale a transportului”** alături de determinarea unui **cubaj tehnic automatizat prin soluții de inteligență artificială (IA)** ar elimina subiectivitatea operatorului.
- Reconsiderarea sistemului de sancțiuni (îndeosebi pentru produsele din lemn provenite din afara UE), astfel încât să se descurajeze introducerea pe piața Europeană a lemnului recoltat în mod ilegal în afara UE; Amenzile prevăzute de **HG 845 /2015** nu sunt de natură să descurajeze plasarea pe piața UE a lemnului recoltat în mod ilegal și sunt disproporționate comparativ cu sancțiunile prevăzute în Legea 171 – **Legea privind stabilirea și sancționarea contravențiilor silvice**.

Justificare:

Conform art. 19, EUTR, se impune adoptarea unor sancțiuni proporționale și disuasive, aspect evidențiat și în scrisoarea de punere în întârziere a CE.

În prezent furtul de lemn (tăierea ilegală – fără drept) este sancționat ca atare doar dacă se depășește un prag valoric foarte mare (5 mc, echivalentul a cca 860 RON); Depășirea flagrantă a toleranțelor la măsurarea volumului de lemn în cazul transporturilor poate fi sancționată doar contravențional.

Depășirea anumitor praguri maximale sau repetarea unor fapte ar trebui să ducă gradual de la sancționarea contravențională la **suspendarea autorizației /atestatului și până la răspundere penală**.

În prezent sistemul de sancțiuni (în cazul importurilor de lemn) este **disproporționat** și poate fi considerat chiar **discriminatoriu** față de sistemul de sancțiuni aplicat în cazul faptelor referitoare la lemnul domestic.

Eficiența implementării unitare a prevederilor EUTR la nivel European este în directă relație cu nivelul de implementare a statului membru care are **sistemul cel mai permisiv**, motiv pentru care sistemul național de sancțiuni trebuie armonizat cu sistemele aplicabile în celelalte state membre UE.

Dezvoltarea și actualizarea unui “registru de evidență” a rezultatelor controalelor privind implementarea EUTR:

- Dezvoltarea și actualizarea unui **sistem de evidență a operatorilor naționali** (inclusiv pentru produsele din lemn ce provin din afara UE – responsabilitate GNM); Această bază de date trebuie să cuprindă tipul de DDS instituit (i.e. propriu sau instituit de o organizație de monitorizare).

- Instituirea unui **sistem de evidență publică a registrelor de control**, structurate într-o bază de date online actualizată (necesită modificarea /completarea HG 743/2015 și 1005/2012). Registrele de evidență a controalelor vor conține cel puțin: (i) denumirea operatorului, (ii) numele reprezentantului autorității care exercită controlul; (iii) data /intervalul controlului (iv) motivarea deciziei de control, (v) natura controalelor, (vi) rezultatele controalelor respective (vii) măsurile de remediere impuse.
- Rezultatele controalelor trebuie să precizeze inclusiv coordonatele parchetelor (utilizând aplicația IWoodTracking) pentru care s-a făcut inspecția /ora verificării; Astfel s-ar putea genera o **hartă online a locațiilor /parchetelor verificate** în sensul creșterii transparenței actului de control;

Justificare:

Conform art. 11, EUTR, se instituie accesul public la registrele de control ale autorităților competente;

Respectarea prevederilor HG 470 /2014 respectiv OM 819 /2015 prin creșterea gradului de transparență a controalelor, conducând astfel la o implementare eficientă a legislației;

Actualizarea listei de verificări aferentă procedurilor de control:

- Actualizarea printr-un **proces participativ**, a listei de verificări aferentă **procedurilor de control**, în baza prevederilor OM 819 /2015, cu luarea în considerare a recomandărilor cuprinse în Raportul CE privind implementarea EUTR;
- Recomandăm ca **lista de verificări** să fie adaptată diferitelor categorii de produse din lemn (i.e. proveniență internă /import țări non UE), corespunzătoare celor două instituții cu atribuții de control (GF /GNM); În acest fel, lista de verificări pentru operatorii locali (care plasează lemn ce provine din România), ar fi mult mai **specifică /obiectivă (parcurgând cerințele legislației aplicabile)** iar cea pentru produsele din lemn recoltat în afara UE ar putea fi mai **clară**, în sensul exercitării unor controale mai eficiente;
- Lista de verificări ar trebui explicată prin dezvoltarea unui ghid de aplicare. **Ghidul /procedurile de aplicare** vor fi actualizate și publicate în cadrul platformei informative gestionată de autoritatea competentă (conform OM 819);

Justificare: Pentru claritate și creșterea eficienței.

Lista de verificări este în anumite situații interpretabilă /neclară, inclusiv pentru personalul responsabil cu exercitarea atribuțiilor de control – fiind necesare “proceduri de aplicare”. Această listă trebuie actualizată în sensul eficientizării controalelor și a reducerii birocrăției inutile;

Actualizarea listei de verificări trebuie să țină cont de recomandările care se desprind din Raportul CE privind implementarea EUTR, respectiv Scrisoarea de punere în întârziere transmisă de CE.

Dezvoltarea și actualizarea “platformei informative” pentru implementarea EUTR în conformitate cu prevederilor OM 819 /2015.

Platforma informativă trebuie să conțină cel puțin:

- Ghid pentru aplicarea procedurilor de control (clarificarea noțiunilor și termenilor tehnici);
- Harta zonelor de risc
- “Q&A” - Răspunsuri la probleme întâlnite în mod frecvent în urma controalelor; Alte informații utile:
- Documente relevante (legislație, ghiduri, studii, știri și link-uri utile);
- Decizii ale CE sau altor state membre ale UE (e.g. lista actualizată a organismelor de monitorizare);

Justificare: Pentru a facilita o implementare adecvată și eficientă a prevederilor EUTR – se impune un proces participativ și transparent.

2. Cadrul Administrativ

Creșterea capacității instituționale a autorităților competente:

- Calificarea și instruirea adecvată și continuă a personalului responsabil în cadrul autorităților competente;
- Consolidarea unei **colaborări interinstituționale** între autoritățile cu atribuții de control (Garda Forestieră, Garda de Mediu, Inspectoratele Teritoriale de Muncă, Administrația Vămirilor, Garda Financiară), pentru efectuarea de controale complete și eficiente (echipe mixte de control) referitoare la implementarea EUTR; având în vedere complexitatea definiției recoltării ilegale care include respectarea legislației silvice, de mediu (e.g. respectarea condițiilor de mediu referitoare la conservarea speciilor și habitatelor), securitatea muncii, plata taxelor aferente recoltării lemnului, vamă, etc.
- Suplimentarea personalului și asigurarea logisticii necesare, inclusiv utilizarea metodelor criminalistice inovative (e.g. analiza ADN, izotopi, dendrocronologie, amprenta grafică a transportului) pentru verificarea provenienței materialelor lemnoase, respectiv a relevanței și eficienței sistemelor de prevenție (DDS) instituite
- Schimb de experiență, cooperare interinstituțională la nivel de autorități de control cu alte state membre care au demonstrat o implementare adecvată.

Justificare: Prevederile EUTR, cerință clar exprimată prin Raportul CE